

„ако помисли и каже нѣшо“ Римъ·попъ же имъ отговорилъ по евангелски, чи само кога прилюбодѣйствува жена, тогава да има право мѣжъ ѹ да и ј напушта.

Въ въпросъ (84) пытѣть: што да струвамъ съ лжеобвинители (клюкари)?

Въ въпросъ (86) пытѣть: „по нашъ законъ, ако сѧ улови крадливъ (татъ) или разбойникъ и сѧ отрича да каже свое пристѫплеие, съдникъ го бие по глава съ томагъ и го бодѣ съ желѣзни бодлы по хълбоци до дѣ сѧ признае и пр.?“ Тѣй-зи два въпроса сѫ истый Крумовъ законъ, какъто видѣхмы погорѣ, чи той лъжливи обвинители — клюкари — казнилъ смирилъ, а крадливцѣмъ трошилъ колѣна!

Въ въпросъ (95) пытѣть: „какъ да постѫпвамъ съ виновникъмъ, кои прибѣгватъ и сѧ скрываютъ въ чърквѣ?“ — Той-зи законъ е былъ почти общы всѣмъ народамъ въ врѣма изычѣства: кой-то виновникъ е прибѣгвалъ въ нѣкой-си храмъ по нѣкогашъ е былъ непохощенъ отъ тамъ. Види сѧ, чи Бѣлгари сѫ го имали и слѣдовали и послѣ христианства, та за това пытѣть Римъ·попа о тому.

Въ въпросъ (22, 23) пытѣть: „какъ да постѫпвамъ съ онимъ, кои, прѣди да сѧ почне бой, не слушаютъ?.... у насъ е законъ прѣди срѣженія нашъ Господарь проважда мѣжа вѣрнаго и благоразумнаго да разглѣда ур҃ъжие, коние и сичко що е нужно за боя, и ако въ нѣкого си не сѧ найде въ добъръ рѣдъ, казнитъ го.“

Тукъ сѧ вижда, какви строги военни закони сѫ имали Бѣлгари. А можахъ ли да нѣмѣтъ такива закони, къту всѣкогы бѣхъ на ур҃ъжие противъ Византийцы, кои вардѣхъ и наймалкое благоврѣмие да гы нападнѣтъ?

Ѣщѣ сѧ споманува за мѣтежници (бунтовници), коихъ съдили и казнили смирилъ какъто и бѣгавшихъ робъ; а то е сас гоуаих — вина кои сѧ относи прѣмо на царское лице, на начальнаї властъ и проч. .

Тѣй-зи закони сѧ спомануватъ въ начало христианства Прѣславскаго Двора, а какъ то видѣхмы въ 84 и 86 въпросъ, тии сѫ истое Крумово законодавие, кое съществувало прѣди кръщенія Прѣславскаго Двора! Сега сѧ ражда въпросъ; да ли сѫ били написани тии закони или тукъ тѣй сѫ били изпълнявали по приданіе и приказваніе устно? Ако слушамъ оныа що сѫ мѣдровали до сега, чи Бѣлгари и въобщѣ сички Славени, прѣди кръщенія Прѣславскаго Двора, нѣмали писменность, то трѣба, противо праваго разума, да повѣрвамъ такова безумие! Ные виждамъ въ тѣй-зи законы много подобности и цѣлъ образъ на днѣшни европейски гражданска закони, и от-